

Besluit van college B&W van Huizen

Zaaknummer / Documentnummer	Z.217654 / D.1542673
Datum document	29 juni 2023
Onderwerp	Voorbescherming Monument Goede Herderkerk
Opsteller	Jongsma, Henk
Afdeling	team Vergunningen, toezicht en handhaving
Portefeuillehouder	R. Boom
Vergadering van	-Niet van toepassing
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Geheimhouding	Nee
Embargo t/m	
Besluit	Akkoord (Gewijzigd besloten)
Datum besluit	11 juli 2023

Toelichting besluit

Advies	De Goede Herderkerk aan de Piersonlaan 2 een voorbescherming te geven als gemeentelijk monument, zoals bedoeld in artikel 2.3 VFL "Voorlopige aanwijzing bij spoed".
Gewijzigd besloten	Het college besluit nu geen voorbescherming op te leggen. En besluit in gesprek te gaan met de kerken over de condities waaronder beeldbepalende delen van kerken behouden kunnen worden in relatie tot andere maatschappelijke en financiële belangen. Wethouders Boom en Van Werven pakken dit samen op.
Aanleiding	Aanleiding algemeen In opdracht van de gemeente Huizen heeft adviesbureau Kerk&Co een Kerkenvisie opgesteld. Als aanvullende opdracht is daarbij meegenomen het opstellen van een cultuurhistorische (CH) QuickScan voor alle bezochte gebedshuizen. Als bijlage bij de vastgestelde Kerkenvisie heeft Kerk&Co

het resultaat van de Quicksan beschreven: vijf kerken in Huizen hebben een hogere CH-waarde. Daarnaast is er het Rijksmonument de Oude Kerk. De vijf kerken zijn in opdracht van de gemeente Huizen nader onderzocht en beschreven door de externe adviseurs Clarijs en Van der Hoeve. De onderzoeksresultaten zijn eerst gedeeld met de kerkbesturen en vervolgens voor advies voorgelegd aan de monumentencommissie. Voor elk van de vijf kerken wordt de belangenafweging voor een eventuele monumentaanwijzing opgesteld en ter besluitvorming aan uw college voorgelegd.

Aanleiding specifiek

Dit advies betreft de Goede Herderkerk aan de Piersonlaan 2 te Huizen, kadastraal bekend HZN00B7167.

In de Gooi- en Eemlander van 28 juni wordt de sluiting van de Goede Herderkerk aangekondigd. Het kerkgebouw heeft zeer hoge cultuurhistorische waarden, met name de kerkzaal met het grote glas-inlood raam met de Goede Herder, de gehele architectuur van het gebouw, de gaafheid, de zeldzaamheid en de stedenbouwkundige positie. De monumentencommissie heeft geadviseerd het kerkgebouw aan te wijzen als gemeentelijk monument. Het kerkbestuur heeft op voorhand bezwaar aangetekend tegen een eventuele monumentaanwijzing, daarover zijn gesprekken gevoerd met het kerkbestuur.

Nu de kerk wordt gesloten, moet voorkomen worden dat het kerkgebouw zonder procedure gesloopt wordt, waarbij de hoge CH-waarden verloren gaan. Een zorgvuldige besluitvorming over de toekomst van dit kerkgebouw is nodig. Daarbij past een voorbescherming als monument, zoals bedoeld in artikel 2.3 van de Verordening Fysieke Leefomgeving "voorlopige aanwijzing bij spoed".

Kaders

De Verordening Fysieke Leefomgeving Huizen 2022
De Erfgoedwet

Doel/beoogd effect

De Goede Herderkerk voorlopig en met spoed aan te wijzen als gemeentelijk monument om te voorkomen dat de hoge cultuurhistorische waarden verloren gaan nu de kerk gesloten wordt.

Argumenten

Cultuurhistorische waarden

In de bijgaande rapportage van Van der Hoeve en Clarijs wordt de Goede Herderkerk nauwkeurig beschreven. De bouwgeschiedenis, de architectuur die is toegespitst op het gebruik, het bouwwerk, het interieur, de stedenbouwkundige positie, de gaafheid, de zeldzaamheid en de hoge cultuurhistorische waarden worden zorgvuldig beschreven. Op de pagina's 35 tot en met 37 is de monumentbeschrijving met cultuurhistorische waardering verwoord.

Advies monumentencommissie

De monumentencommissie (nu de commissie ruimtelijke kwaliteit) zegt over het kerkgebouw: "Een kerkgebouw met hoge architectuurwaarden. Een gedurfd, vernieuwend en functioneel ontwerp, uniek in de wijde omtrek. Zowel het exterieur als het interieur zijn heel bijzonder. Ook het imposante

glas in lood raam is van hoge CH-waarde. De door de lokale architect Gé van der Pol bijpassend ontwerpen pastorie versterkt het geheel. Het is een markant kerkgebouw in de wijk, nabij de entree van Huizen." De commissie onderbouwd dit nader conform de waardering door Van der Hoeve (pg. 37).

De commissie adviseert (bijlage): "de Goede Herderkerk aan te wijzen als gemeentelijk monument. De aanwezige cultuurhistorische waarden zijn van groot belang en mogen niet verloren gaan. Eventuele herbestemming is mogelijk, mits zorgvuldig uitgevoerd".

Pastorie

De bijpassend ontworpen pastorie is niet nader beschreven in het onderzoek door Van der Hoeve, maar wordt wel genoemd door de monumentencommissie. Eventuele aanwijzing van de pastorie als monument maakt de ontwikkeling mogelijkheden van de locatie met behoud van het kerkgebouw extra moeilijk en is om die reden op dit moment niet nader uitgewerkt.

Herontwikkeling van een monument

Een kerkgebouw dat niet meer in gebruik is, zal bij instandhouding herontwikkeld worden. Het is begrijpelijk dat daarbij niet alle beschreven cultuurhistorische waarden behouden kunnen worden. Van der Hoeve geeft bijvoorbeeld diverse interieuronderdelen een lagere CH-waarde (pag. 38). Herontwikkeling is mogelijk, mits er een zorgvuldige afweging wordt gemaakt. De monumentencommissie onderkent dit in haar advies.

Kanttekeningen

Bezwaar van het kerkbestuur

Het kerkbestuur van de Goede Herderkerk heeft meegewerkt aan het onderzoek door Van der Hoeve en Clarijs. De resultaten van het onderzoek zijn voorgelegd aan het kerkbestuur en besproken. N.B. de werkwijze van overleg bij een kerkelijk monument wordt specifiek in de VFL in artikel 2.2 lid 8 benoemd. Het kerkbestuur heeft daarop pro forma bezwaar aangetekend (bijlage).

Kerkbestuur: "Reden voor het bezwaarschrift is het veilig stellen van onze belangen als eigenaar van deze locatie. In het bezwaarschrift is aangegeven dat wij op dit moment bezig zijn met een proces omtrent herontwikkeling van onze 3 kerklocaties, waarvan De Goede Herderkerk er één van is. Binnen dit proces zien wij goede mogelijkheden voor realisatie van woningen op deze locaties in diverse varianten en prijsklassen. Een ontwikkeling die ook in belang van de gemeente Huizen is, gelet op de grote behoefte aan woningen in de gemeente".... "Aanwijzing als gemeentelijk monument van De Goede Herderkerk zal negatieve financiële consequenties hebben voor de herontwikkelingsmogelijkheden van deze locatie".

Het kerkbestuur heeft verkennende vragen gesteld over de herontwikkelingsmogelijkheden van de locatie van de Goede Herderkerk, het bestemmingsplan en de herbestemmingsmogelijkheden van het kerkgebouw indien het een monument zou worden. Daarbij is ambtelijk de wenselijkheid van de bescherming van het erfgoed door monumentaanwijzing besproken.

Er is tot nu toe geen vooroverleg voor een omgevingsvergunning of aanvraag voor een omgevingsvergunning door het kerkbestuur ingediend. Door de openbare berichtgeving over de sluiting van de kerk is het

		oportuun om nu te besluiten over voorbescherming als monument.
Alternatieven		Te besluiten tot geen voorbescherming als monument. Het risico bestaat dan dat de kerk wordt gesloopt en de beschreven cultuurhistorische waarden verloren gaan.
Financiën		-
Participatie		Het kerkbestuur heeft het participatie proces nog niet opgestart.
Communicatie		Het kerkbestuur in kennis te stellen van uw besluit over voorbescherming als monument.
Uitvoering en evaluatie		Nadat een voorbescherming als monument is ingesteld kan de uitgebreide procedure voor monumentaanwijzing, met alle mogelijkheden voor zienswijzen en beroep, worden gevolgd. Uw college kan dan bij het afwegen van alle belangen alternatief besluiten om de kerk niet aan te wijzen als monument.
Geheimhouding		N.v.t.
Mede geadviseerd door		-
Bijlagen		- Cultuurhistorisch onderzoek door Van der Hoeve en Clarijs - Advies monumentencommissie - Pro forma bezwaar van het kerkbestuur